

Liitteet

Pääjuhlan ohjelma

Pääjuhlan esiintyjät

Juhlaseminaarin ohjelma

Oppivelvollisuuslaki

**The Act Relating To
Compulsory
Attendance At Schools**

Summary

Kirjoittajat

**Suomen
Kouluhistoriallisen
Seuran vuosikirjojen
sisällysluettelot**

80-vuotta oppivelvollisuutta päijuhlan ohjelma 26.4.2001

Musiikkia

Glück: Alceste overture

Avaussanat

Pääjohtaja Jukka Sarjala

Koulun vuosikymmenet: 1920-luku

Koulutie, tyttöjen voimistelutunti vanhaan tapaan
Koululaulusikermä, esiintyjä eri puolelta Suomea

Juhlapuhe

Opetusministeri Maija Rask

Koulun vuosikymmenet: sodan jälkeen tuli 1950-luku

Tango Desiré, koulunäytelmä

Juhlaesitelmä

Ministeri Jaakko Numminen

Tervehdykset

Suomen Kuntaliiton toimitusjohtaja Risto Parjanne
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n
emerituspuheenjohtaja, kouluneuvos Samuli Apajalahti

Koulun vuosikymmenet: nykyaika ja tulevaisuus

Kent: Musik non stop; Leijat Helsingin yllä

Maamme

Kahvitarjoilu

Musiikki ja Koulun vuosikymmenet kavalkadi: Helsingin Kruununhaan yläasteen oppilaat ja opettajat; käsikirjoitus ja ohjaus: Tuula Kinnunen ja Marit Kanerva, orkesteri: Lassi Kilponen, kuoro: Timo Pihkanen, tanssi & koreografia: Leena Hahl ja Kaisa Hahl

KRUUNUNHAAN YLÄASTEEN KOULUN ORKESTERI 2000-2001

Huilu	Huju Elvira Maalismaa Oona Mölsä Maria Pirkkalainen Maria Rautiainen Oona Ronkainen Maiju Rydman Wille Tähtinen Jenni Zukale Sofia Forsman Nina	Koskettimet/ perc	Häkli Iina Jäkkö Laura
Alttonokkis		Kitara	Lauri Mikko-Juhani Prepula Pekka
Klarinetti	Juutinen Aino-Leena Jweihan Sandra Kanerva Nico Kärkkäinen Maarit Lehti Tuuli Leikkonen Ottilia	Viulu I	Ghazanfari Sara Hakuli Laura Jweihan Sofia Kostiainen Iisa
Fagotti	Lehtonen Markus	Viulu II	Mäkäräinen Mira Nordqvist Riku Saari Aino
Saksofoni	Fredriksson Linda Ikonen Sari-Anna Kylmälä Eetu Lehko Sikri Pulliainen Aino Thiel Tom Viitala Kaisla	Alttoviulu	Bäckman Camilla Carlsson Nina Halonen Noora Hänninen Salla Kaista Johanna Paltmaa Anni Rossi Kia Suominen Mira Viitanen Varpu Viljanen Salla
Trumpetti	Karvinen Mirva Niemi Akuliina		Kivelä Jenni-Erika Korhonen Laura Westerholm Elina
Käyrätorvi	Harjanne Samuel	Sello	Bakic Irena Frankberg Tiina Huhtinen Timo-Pekka Korolainen Lauri Mäkinen Milla-Maaria Panigrahi Sonja Pestic Saveta Pöijärvi Annika Viitala Emil
Pasuuna	Hakanen Ville		
Tuuba	Savolainen Elina		
Rummut	Selkänen Joni		
Perkussiot	Korpela Marttiina	Basso	Tiitinen Anna
Piano	Rajamäki Outi		

Kruununhaan yläasteen koulun kuoro 2000-2001

7 lk

Eeva Horelli 7e s
Riikka Koponen 7e sl
Ira Murtola 7e a
Laura Takalainen 7e sl
Elina Tapiolinnä 7e sl
Elisa Wistuba 7e sl
Eeva Lähteenmäki 7f a
Tea Miller 7f sl
Mira Mäkäräinen 7f sl
Anastasia Petrova 7g
Noora Hakulinen 7h sl
Nelli Louhivuori 7h sl
Elli Vallinoja 7h sl

8 lk

Heidi Mod 8e sl
Jenina Paukkunen 8e sl
Saara Suominen 8e sl
Katariina Korhonen 8f sl
Maria Pöyhönen 8f sl
Milja Tuomivaara 8f sl
Miranda Åsvik 8f sl
Ira Hami 8g sl
Laura Hiilinen 8g sl
Karissa Lukkarinen 8h sl
Kaisa Piironen 8g sl

9 lk

Marja-Liisa Keinänen 9b sl
Aino Paloviita 9e sl
Saana Trygg 9e sl
Anna Hellgrén 9f sl
Iina Häkli 9f a
Aino Juusola 9f a
Laura Jäkkö 9f a
Nelli Lähteenmäki 9f a
Maria Nakari 9f a
Pia Aho 9g a
Saara Berg 9g sl
Janelä Johansson 9g sl
Marja Hyvärinen 9g sl
Maaria Laurila 9g sl

Rooleissa:

Wille Rydman
Tiina Brandt
Juha-Pekka Hippi
Timo Pöntinen
Emil Viitala
Laura Hiilinen
Marttiina Laaksonen
Sara Melleri
Markus Karvinen

Laulusolistit:

Laura Korhonen
Nelli Lähteenmäki
Anna Hellgren
Iina Häkli
Aino Paloviita

Taustalaulut:

Petra Mauria
Pauliina Kupiainen
Irena Bakic

20-luku: voimistelutunti

Brun Marika
Miraji Salima
Mäntylä Maria
Nuutinen Maarit
Riksmän Anu
Uusi-Videnoja Anna
Haapaniemi Elli
Hartman Niina
Heinonen Anna
Kaspiola Jaana
Kivinen Saana
Koskinen Minna
Nissinen Elina
Tuovinen Heini
Koponen Marja
Leppänen Leona
Monto Anna
Narvo Laura
Pulkkinen Anni
Salmi Katariina

Huhtala Ida
Lindström Jenna
Tverin Maija
Weckström Stephanie

50-luku: Tango desiree
Frolov Sergei
Hautajoki Heikki
Horelli Eeva
Koppelomäki Vilhelmiina
Penttilä Laura
Saksanen Saara
Hautamäki Henna
Kinnunen Jane
Korjus Timo
Lappeteläinen Riikka
Sorasto Heinituulia
Vesamäki Elina
Virtanen Inkeri

Nyky aika: Kent; music non stop
Markku Haussila
Anne Pajunen
Päivi Korpela
Jane Laamanen
Tiina Mylläri

Nyky aika: Leijat Helsingin yllä
Sainomaa Heta
Honkanen Vassa
Räsänen Sari
Virintie Tanja
Fedorova Svetlana
Grunström Heidi
Haapakoski Salla
Haussila Markku
Havukainen Heidi
Hellgren Jenni
Ilyina Elena
Korsström Carolina
Lehtinen Nina
Leppäjärvi Olga
Pakkanen Johan
Puntalo Tuuli
Valkama Frans

Juhlaseminaarin ohjelma

Avaus

pääjohtaja **Jukka Sarjala**

Tie oppivelvollisuuden säätämiseen

ylijohtaja **Aslak Lindström**

Oppivelvollisuus tänään

johtaja **Kirsi Lindroos**

Suomalainen yhtenäiskoulu ja
ylikansallinen koulutuspolitiikka

professori **Risto Rinne**

Mitä pitäisi oppia?

professori **Anto Leikola**

Laki oppivelvollisuudesta.

Eduskunta on marraskuun 23 p. v. 1920 hyväksynyt näin kuuluvan lain:

I LUKU.

Oppivelvollisuudesta yleensä.

1 §.

Suomen kansalaisten lapset ovat oppivelvolliset tämän lain mukaan, ja astuu oppivelvollisuus voimaan alempana säädettyssä järjestyksessä.

Oppivelvollisuudesta ovat toistaiseksi vapautetut: lähimmästä kausakoulusta viittä kilometriä kauempana asuvat lapset niissä kunnissa, joiden keskimääräinen asukasluku neliökilometriä kohti ei nouse kolmeen; sekä tylsämieliset lapset, joista säädetään erikseen.

2 §.

Oppivelvollisuus tarkoittaa sen tieto- ja taitomäärän saavuttamista, joka kansakoulussa annetaan.

Opetusta on kansakoulussa annettava oppilaiden äidinkielellä paitsi 11 §:n 3 momentissa mainitussa tapauksessa.

Äidinkielellä tarkoitetaan tässä laissa sitä kieltä, suomea tai ruotsia, jota lapsi joko yksinomaan tai paraiten osaa.

Missä määrin opetusta saadaan antaa muulla kielellä, säädetään asetuksella.

3 §.

Oppivelvollisuus alkaa syyslukukauden alusta sinä kalenterivuonna, jonka kuluessa lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy kevätlukukauden loppuun sinä vuonna, jonka kuluessa hän täyt-

tää kolmetoista vuotta tai, 2 §:ssä määrättyjen tieto- ja taitomäärien suorituksien kesken jäädessä, neljätoista vuotta. Tämän lisäksi on lapsi, jollei hän muulla tavalla opintojaan jatka, velvollinen kahden seuraavan vuoden ajan ottamaan osaa 8 §:ssä mainittuun jatko-opetukseen.

Edellisessä momentissa mainittu oppivelvollisuus aika siirtyköön yhtä vuotta myöhemmäksi; jos lapsen huoltaja tai kansakoulun johtokunta lapselle edulliseksi harkitsee.

Ikään katsomatta pidettäköön lapsi oppivelvollisuutensa täyttäneenä, niin pian kuin hän on läpikäynyt kansakoulun sekä sen lisäksi saanut 8 §:ssä mainittua jatko-opetusta kahden seuraavan vuoden ajan taikka. muuten suorittanut vastaavat oppimäärät.

4 §.

Vapautusta oppivelvollisuudesta saakoon lapsi ruumiinvian tai heikon terveyden takia siinä määrin kuin lääkäri on katsonut tarpeelliseksi. Jollei lääkärintodistusta ilman suuria vaikeuksia voida hankkia, riippukoon vapautus kansakoulunjohtokunnan harkinnasta, mikäli vapautus ei koske koko koulunkäyntiä lukukautta pitempänä aikana, jossa tapauksessa lapsi on kunnan kustannuksella toimitettava lääkärin tarkastettavaksi.

Heikon käsityskyvyn vuoksi vapauttakaan johtokunta kansakouluntarkastajan suostumuksella lapsen oppivelvollisuuden täyttämistä siinä määrin kuin välttämätöntä on. Missä kunta on tällaisia lapsia varten 13 §:n mukaan järjestänyt erityisopetusta, ovat he kuitenkin velvolliset siihen ottamaan osaa.

Muun erinomaisen syyn takia saakoon koulunjohtaja lapsen huoltajan pyynnöstä myöntää vapautusta oppivelvollisuudesta enintään kuukaudeksi tai johtokunnan luvalla enintään yhdeksi lukukaudeksi.

Vapautuksesta uskonnonopetuksesta säädetään erikseen.

II LUKU.

Oppivelvollisuuden täyttämisestä.

5 §.

Oppivelvollisuuden täyttämiseksi on lapsi pantava kansakouluun, ellei hän saa vastaavaa opetusta muussa koulussa tai kotona.

6 §.

Jokaisessa kunnassa tulee oppivelvollisuuden täyttämistä varten olla riittävä määrä kansakouluja niin sijoitettuina, ettei lapsilla yleensä ole kodistaan oman piirinsä kansakouluun matkaa enempää kuin viisi kilometriä. Sen mukaisesti tarkistettakoon kansakoulujen piirijako maalaiskunnissa ja tällöin otettakoon huomioon, että sellainen kahteen tai useampaan kuntaan kuuluva asutusalue, jota ei sopivasti voida jakaa asianomaisten kuntien muihin koulupiireihin, on tehtävä eri koulupiiriksi.

Kunnassa, jonka keskimääräinen asukasluku neliökilometriä kohti ei nouse kolmeen, tai jossa valtioneuvosto katsoo maantieteellisistä syistä syntyvän suuria vaikeuksia edellisessä momentissa säädetään velvollisuuden täyttämässä jää kansakoulujen perustaminen kunnan harkinnasta riippuvaksi. Kuitenkin on kunta velvollinen viivyttelämättä ryhtymään toimiin kansakoulun perustamiseksi piiriin, kun kouluun pantavaksi vapaaehtoisesti ilmoitetaan vähintään se määrä piirissä asuvia tai oleskeleviä lapsia, joka tämän lain mukaan velvoittaa kuntaa koulun perustamiseen. Niinikään on koulu perustettava, jos kunnassa on yhtenäinen, suuruudeltaan edellisessä momentissa määriteltyä koulupiiriä vastaava alue, missä on vähintään se määrä alueella asuvia tai oleskeleviä lapsia, joka tämän lain mukaan velvoittaa kuntaa koulun perustamiseen. Piirijako näissä kunnissa tarkistettakoon tämän mukaisesti.

7 §.

Kansakoulu toimii joko täydellisenä kansakouluna, joka jakautuu ala- ja yläkansakouluun, tai supistettuna kansakouluna.

Täydellisessä kansakoulussa on kuusi vuosiluokkaa joista kaksi alinta muodostaa ala- ja neljä ylempää vuosiluokkaa yläkansakoulun. Sekä ala- että yläkansakoulu toimii kumpikin omien opettajiensa varassa. Supistetussa kansakoulussa on samoin kuusi vuosiluokkaa, mutta se toimii yhden, yläkansakouluun virkakelpoisen opettajan varassa siten, että osa opetusajasta käytetään kahden alemman ja toinen osa neljän ylempään vuosiluokan opettamiseen.

Yläkansakoulu on aina kiinteä. Sen oppiaika on kolmekymmentäkuusi viikkoa vuodessa; kuitenkin voidaan kahden ylempään vuosiluokan oppilaat, jos johtokunta niin päättää, vapauttaa koulunkäynnistä enintään viikoksi kiireimpänä mattoiden aikana.

Alakausakoulu on joko kiinteä, jossa tapauksessa opettaja toimii joko yhdessä tai myös vuoroin kahdessa piirissä, taikka kiertävä, jolloin opettaja toimii vuoroin kahdessa paikassa koulu-piirin sisällä. Oppiaika on kolmekymmentäkuusi viikkoa, jos opettaja toimii yhdessä opetuspaikassa, sekä kahdeksantoista viikkoa, jos sama opettaja toimii kahdessa opetuspaikassa.

Supistettu kansakoulu on aina kiinteä. Sen opetusaika on neljäkymmentä viikkoa.

8 §.

Kaupunkikunnassa, kauppalassa ja taajaväkisessä yhdyskunnassa tulee olla riittävä määrä kansakouluihin liittyviä, pääasiallisesti käytännölliseen elämään valmistavia päiväkouluiksi järjestettyjä jatkoluokkia.

Kouluhallituksen luvalla voidaan erikoisissa tapauksissa päiväkoulujärjestelystä poiketa.

Jokaisessa maalaiskansakoulussa on annettava vuosittain niinikään pääasiallisesti käytännölliseen elämään valmistavaa jatko-opetusta vähintään neljä tuntia viikossa kahdenkymmenviiden viikon aikana.

9 §.

Piirissä, jossa yläkansakouluun pantavien lasten luku nousee vähintään kolmeenkymmeneen, tulee olla yläkansakoulu sekä, jos alakansakouluun pantavien lasten luku nousee vähintään viiteentoista, siihen liittyvä kiinteä tai kiertävä alakansakoulu.

Jos yläkansakouluun pantavien lasten lukumäärä on kolmeakymmentä pienempi, eikä kunta ole piiriin perustanut täydellistä kiinteää kansakoulua tai kiinteää ylä- ja kiertävää alakansakoulua, annettakoon opetusta supistetussa kansakoulussa.

Missä ylä- ja alakansakouluun pantavien lasten yhteen laskettu lukumäärä on kahtakymmentä pienempi, ei kunta kuitenkaan ole velvollinen näille kustantamaan opetusta heidän omassa piirissään, vaan avustakoon näiden koulunkäyntiä jonkun muun piirin kansakoulussa.

10 §.

Lapsen huoltaja on oikeutettu maksutta käyttämään lasta, kunnes tämä on oppivelvollisuutensa suorittanut sen piirin kansakoulussa, jossa asuu taikka työnansiolla oleskelee.

Jos huoltaja tahtoo panna lapsen toisen piirin kansakouluun omassa tahi vieraassa kunnassa, olkoon siihen oikeutettu asianomaisten kunnallisten viranomaisten suostumuksella. jos kunta tahtoo siirtää lapsia käymään vieraan kunnan kansakoulua, riippukoon asian järjestäminen asianomaisten keskinäisestä sopimuksesta.

Jos kunta tahtoo siirtää lapsen käymään läheisen piirin kansakoulua omassa kunnassa, olkoon kunnalla siihen oikeus, paitisi 9 §:n 3 momentissa mainituissa tapauksissa, myöskin milloin lapsen koulumatka ei tule viittä kilometriä pitemmäksi; muussa tapauksessa vaaditaan siirtoon huoltajan suostumus.

Vieraassa kunnassa lapselle annetun opetuksen kustantaa se kunta, jossa lapsen huoltaja on asuinpaikkansa perusteella verovelvollinen.

11 §.

Kansakoulupiiriin, jossa asuu erikielistä väestöä, on kunnan niitä oppivelvollisia lapsia varten, joilla on vähemmistön kieli äidinkielenä, heidän huoltajainsa vaatimuksesta perustettava kansakoulu 9 §:ssä mainittujen perusteiden mukaisesti. Sama olkoon laki tällaisiin kahdessa tai useammassa, samaan kuntaan kuuluvassa vierekkäisessä piirissä asuviin lapsiin nähden.

Milloin kunnan erikielinen vähemmistö asuu niin hajallaan, ettei se edellisen momentin mukaan saisi omakielisiä kouluja, on kunta, katsoen sen velvollisuuteen perustaa kouluja vähemmistön lapsia varten, pidettävä yhtenä koulupiirinä.

Jos vähemmistön lasten lukumäärä on niin pieni, ettei, koulua heitä varten ole perustettava eikä katsota kuntaa kohtuudella voitavan velvoittaa kustantamaan näille opetusta sillä tavoin, kuin 9 §:n 3 momentissa sanotaan, ovat nämä lapset velvolliset suorittamaan, oppivelvollisuutensa väestön enemmistöä varten perustetussa koulussa ja sen kielellä, elleivät heidän huoltajansa, kunnan tai valtion avustuksella tai ilman sitä, huolehdi heidän opetuksestaan muulla tavalla.

12 §.

Älköön useampaa kuin viittäkymmentä oppilasta yhdessä opettako yläkansakoulussa, älköönkä useampaa kuin neljääkymmentä alakansakoulussa.

Jos yhdessä opetettavien lasten luku nousee yläkansakoulussa yli viidenkymmenen tai alakansakoulussa yli neljäkymmenen, päättäköön kunta, onko piiri jaettava vaiko koulu laajennettava opettajavoimia lisäämällä.

13 §.

Kaupunkikunnan jossa on vähintään kymmenentuhatta asukasta, tulee järjestää erityisopetusta 4 §:n 2 momentissa mainittuja lapsia varten.

III LUKU.

Oppivelvollisuuden täyttämisen valvonnasta.

14 §.

Kansakoulun johtokunnan tulee asianomaisen piiritarkastajan ja kouluhallituksen valvonnan alaisena pitää huolta, että sen piirissä oppivelvollisuus täytetään tämän lain mukaan.

Tämän huolenpidon on kunta oikeutettu joissakin kohdin jättämään erityisen lautakunnan tai muun kunnallisen viranomaisen asiaksi.

15 §.

Kansakoulunjohtokunnan on piirin oppivelvollisista lapsista pidettävä luetteloa, jota varten asianomainen papisto, seurakuntain johtajat ja siviilirekisterin pitäjät ovat velvolliset antamaan tarpeelliset tiedot.

16 §.

Jos lapsen huoltaja laiminlyö velvollisuutensa säännöllisesti käyttää lasta koulussa, tai ei toimita hänelle vastaavaa opetusta, tulee johtokunnan kehoittaa huoltajaa täyttämään sanottu velvollisuus sekä, ellei hän siitä ota ojentuakseen, viralliselle syytäjälle ilmoittaa hänet syytettäväksi tuomioistuiniessa.

Kun tuomioistuin havaitsee huoltajan syytäksi selläiseen laiminlyöntiin, tuomitkoon hänet enintään kahdensadan markan sakkoon.

Joka uusii sellaisen laiminlyönnin, tuomittakoon enintään viidensadan markan sakkoon.

Jos laiminlyöntiä vielä jatkuu, saattaa tuomioistuin sen lisäksi määrätä lapsen lastensuojeluviranomaisten hoitoon otettavaksi.

Lapsen, joka oppivelvollisuutensa täyttämiseksi on kouluun pantu, mutta vastoin huoltajansa tahtoa laiminlyö koulunkäynnin tai käytöksellään häiritsee koulun toimintaa eikä ole koulun kurinpitokeinoilla ojennettavissa, saattaa tuomioistuin niinkään määrätä lastensuojeluviranomaisten hoitoon otettavaksi.

Kustannukset siitä, että lapsi asetetaan lastensuojeluviranomaisten hoitoon, jäävät lapsen vanhempien kannettaviksi.

17 §.

Kouluhallitus valvokoon, että muutkin kuin kunnalliset koulut, joissa annetaan oppivelvollisuuden suorittamiseksi vaadittavaa opetusta, täyttävät tämän tarkoituksensa.

18 §.

Jos lapsi oppivelvollisuutensa suorittamiseksi saa opetusta muulla tavalla kuin oman piirinsä kansakoulussa, on lapsen huoltaja velvollinen kunkin lukuvuoden alussa tekemään siitä il-

moituksen asianomaisen kansakoulun johtokunnalle sekä, jos lapsen saama opetus ei ole kouluhallituksen valvonnan alaista, kunkin lukuvuoden lopussa kansakoulunjohtokunnalle toimitettavaan pätevän henkilön antaman todistuksen lapselle annetun opetuksen laadusta ja laajuudesta. Hyväksyttävän todistuksen puutteessa on johtokunta velvollinen sitä varten kuulustuttamaan lasta. Jos johtokunta katsoo tarpeelliseksi, on se oikeutettu toimituttamaan kuulustelun joka lukukauden lopussa. Kuulustelun toimittakoon lapsen opettaja johtokunnan määräämän pätevän henkilön läsnäollessa. Pätevällä henkilöllä tarkoitetaan tässä pykälässä yläkansakoulun sekä, jos lapsi on alakansakoulun asteella myös alakansakoulun virkakeilpoista opettajaa.

Jos havaitaan, ettei kotiopetus, muistutuksesta huolimatta, vastaa tarkoitustaan, velvoittakoon johtokunta huoltajan määräjän kuluessa panemaan lapsen kouluun.

Huoltajalla, joka ei johtokunnan päätökseen tyydy, olkoon valta jättää asia asianomaisen piiritarkastajan ratkaistavaksi.

IV LUKU.

Erityisiä määräyksiä.

19 §.

Jokainen maalaiskunta on velvollinen niin järjestämään kansakouluopetuksen alueellansa, että se tämän lain mukaan on täyttämään pantu kuudentoista vuoden kuluessa lain voimaanastumisesta.

Erityisestä hakemuksesta voi valtioneuvosto kuitenkin harvaan asutuille tai maantieteellisesti epäedullisessa asemassa oleville kunnille myöntää lykkäystä oppivelvollisuuden toimeenpanemisessa, ei kuitenkaan pitemmäksi ajaksi kuin viideksi vuodeksi.

Kaupunkikunnissa on oppivelvollisuus tämän lain mukaan pantava täytäntöön viiden vuoden kuluessa lain voimaanastumisesta.

20 §.

Maalaiskunnissa on tämän lain mukainen oppivelvollisuus 19 §:ssä säädetyn ajan kuluessa pantava toimeen asteittain seuraavassa järjestyksessä.

Sen vuoden syyslukukauden alusta asti, jolloin laki astuu voimaan, ovat oppivelvollisia ne kunkin piirin kouluikäiset lapset, joiden matka toimessaolevaan kansakouluun ei ole kolmea kilometriä pitempi. Jollei koulussa vapaaehtoisesti ilmoittautuneiden oppilaiden ohella ole kaikille tilaa, ovat ensisijassa oppivelvollisia ne lapset, jotka asuvat lähempänä koulua. Oppivelvollisuus käypi yleiseksi piirin kaikille oppivelvollisille lapsille, sikäli kuin kunnan kansakoululaitos järjestyy 21 §:ssä mainitun suunnitelman mukaisesti.

Kuuden vuoden kuluessa tämän lain voimaanastumisesta on perustettava suunnilleen kolmasosa, seuraavan viiden vuoden kuluessa toinen kolmasosa ja viimeisinä viitenä vuotena loput lisäksi tarvittavista kansakouluista ja opettajapaikoista.

Kunnalla olkoon kumminkin oikeus lyhyemmässäkin ajassa panna oppivelvollisuus täytäntöön.

21 §.

Kahden vuoden kuluessa tämän lain antamisesta tulee jokaisen maalaiskunnan, asianomaisen piiritarkastajan kanssa neuvoteltuaan, valmistaa ja kouluhallituksen vahvistettavaksi lähettää tämän lain mukainen suunnitelma siitä, missä järjestyksessä ja millä ajoin täytäntöönpanokauden kuluessa kansakouluja on perustettava, opettajien lukua lisättävä sekä oppivelvollisuus saatava voimaan.

Kunnan päätös asiasta tulee kouluhallituksen muuttamatta hyväksyä tahi hylätä, jossa jälkimmäisessä tapauksessa kouluhallituksen on, hylkääriksen syyt ilmoittaen ja tarpeellisia ohjeita antaen, palautettava asia uuden tarkoituksenmukaisen suunnitelman laatimiseksi määräajan kuluessa.

Ellei kouluhallitus katso voivansa muuttamatta hyväksyä kunnan asiassa tekemää uutta päätöstä sen vuoksi, että siinä on ilmeisesti pyritty vapautumaan tämän lain mukaisista velvollisuuksista, valmistakoon se, pysyen mahdollisimman tarkasti kunnan, päätöksessä, ehdotuksen suunnitelmaksi sekä alistaakoon asian valtioneuvoston ratkaistavaksi, joka, kuultuaan kuntaa ehdotuksesta, vahvistaa lainmukaisen suunnitelman.

22 §.

Jos yksityisissä tapauksissa katsotaan paikallisten tai muiden olosuhteiden vuoksi olevan poikettava piirijakoa koskevista määräyksistä, tehköön kunta siitä hakemuksen kouluhallitukselle, joka asian toimittaa omine lausuntoineen valtioneuvoston tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

23 §.

Jokaisen kaupunkikunnan tulee kansakoululaitoksensa ohjesääntöön tehdä ja kouluhallituksen vahvistettavaksi lähettää ne muutokset ja lisäykset, joita oppivelvollisuuden toimeenpano aiheuttaa..

24 §.

Milloin kansakoulun oppilasmäärä nousee yli kahdensadan ja tästä poikaoppilaita on vähintään sata, on kunnan otettava veistoin ja piirustuksen opettamista varten erityinen, yläkansakoulunopettajan virkapätevyuden saavuttanut opettaja.

25 §.

Mitä tätä ennen on säädetty ylemmästä kansakoulusta, on soveltuviin kohdin noudatettava myöskin ala- ja supistettuihin kansakouluihin nähden.

26 §.

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanemisesta annetaan asetuksella.

27 §.

Tämä laki astuu voimaan 1 päivänä lokuuta 1921, mutta on sen soveltamista varten tarpeellisiin valmistaviin toimenpiteisiin ryhdyttävä heti, kun laki on vahvistettu.

28 §.

Aikaisemmin annetut asetukset ja määräykset kumotaan tämän lain kautta, mikäli ne ovat vastoin sen säännöksiä.

The Act Relating To Compulsory Attendance At School

On 23 November 1920 Parliament issued the following Act:

CHAPTER ONE

General Description of Compulsory Attendance at School

§1

The children of Finnish citizens are under the Act Relating To Compulsory Attendance At School. Compulsory attendance at school comes into force in the order prescribed by law.

For the present, those exempt from compulsory attendance at school are:

children who live more than five kilometres away from the nearest civic school in municipalities with an average population density less than three inhabitants per square kilometre, and low-ability children, who are considered in a different law.

§2

Compulsory attendance at school refers to achieving the knowledge and skills required by civic school.

Instruction in civic school has to be given in the pupils' mother tongue except in the case referred to in §11 (3).

In this Act, mother tongue refers to the one language, either Finnish or Swedish, which a child speaks, or speaks best.

The extent to which instruction can be given in other languages is prescribed in a statute.

§3

Compulsory attendance at school commences at the beginning of the autumn term of the year during which a child is or will be seven years old, and finishes at the end of the spring term of the year during which they are or will be thirteen years old, or (when not having been able to acquire the requisite knowledge and skills by that time) during which they are or will be fourteen years old. In addition, a child, if they do not pursue education in another way, is required to participate in continued instruction referred to in §8 for the following two years.

The period of compulsory attendance at school can be postponed by one year if a child's guardian or the board of governors of a civic school consider that to be of benefit to the child.

Regardless of age, a child is considered to have completed their compulsory attendance at school when they have completed civic school and, additionally, received continued instruction referred to in §8 for the following two years, or have completed a corresponding syllabus by other means.

§4

A child can be exempted from compulsory attendance at school due to a disability or poor health to the extent a doctor regards necessary. In case a medical certificate cannot be obtained without great difficulty, exemption shall be decided upon by the board of governors of a civic school, provided that the exemption does not apply to general school attendance of the child for a period of time longer than one term, in which case the child is to be sent to be examined by a doctor at the expense of the municipality.

A child with learning difficulties shall be exempted from compulsory school attendance with the consent of a civic school

inspector to an extent regarded necessary. However, when a municipality, according to §13, has organized special instruction for such children they are required to participate in it.

For other justified reasons the headmaster of a civic school can exempt a child from compulsory school attendance at the request of the child's guardian for a month at most, or with the consent of the school governors for one term at most.

The law prescribes separately on the issue of an exemption from religious education.

CHAPTER TWO

Fulfilment Of Compulsory Attendance At School

§5

In order to fulfil compulsory attendance at school a child has to be sent to civic school unless they receive corresponding instruction in another school or at home.

§6

For the fulfilment of compulsory attendance at school there is to be a sufficient number of civic schools in every municipality located in such a way that children do not generally have a journey longer than five kilometres from home to the civic school of their district. According to this requirement, the division into civic school districts is to be confirmed in rural communes, taking into account that a residential area belonging to two or more municipalities which cannot be easily included in other school districts of the municipalities in question is to be formed into a separate school district.

In municipalities where the average population is less than three per square kilometre, or where fulfilling the requirements

prescribed in the previous clause are considered by the Council of State to cause great difficulties for geographical reasons, founding civic schools is left at the discretion of the municipality. A municipality is required however to found a civic school in a district without delay when at least the minimum number of children living or staying in the district that requires a municipality to found a civic school by this Act are voluntarily entered for school. A school is also to be founded in a municipality if there is a united area there the size of which corresponds to a school district defined in the previous clause, and where there are at least the minimum number of children living or staying there that requires a municipality to found a school.

In such municipalities, the division into districts is to be confirmed accordingly.

§7

Civic school functions as a complete civic school which is divided into lower school and upper school, or as a reduced civic school.

A complete civic school is divided into six grades out of which the two lowest grades constitute a lower civic school, and the four upper grades an upper civic school. Both lower and upper civic schools have their own teachers. A reduced civic school is also divided into six grades but it has only one teacher with a qualification for upper civic school instruction. Part of the instruction time is used for teaching the two lower grades, another part for teaching the four upper grades.

The period of attendance at upper civic school is always fixed: the duration of an academic year is 36 weeks. Pupils of the two upper grades, however, can be exempted from compulsory attendance at school by the decision of a school board for

the maximum of a week during the busiest period of agricultural work.

Lower civic school has either a fixed teaching period, in which case a teacher works either in one or alternately in two districts, or an alternating teaching period, in which case a teacher works alternately in two locations in the same school district. The duration of an academic year is 36 weeks if a teacher works in one location, and 18 weeks if a teacher works in two locations.

Reduced civic school always has a fixed length of academic year. The duration of an academic year is 40 weeks.

§8

Urban municipalities, townships and densely populated communities should have a sufficient number of civic school-related day-time continuation classes preparing pupils mainly for practical life.

With the consent of the National Board of General Education the day-school arrangement can be adapted.

At least four hours of continuation instruction a week preparing pupils mainly for practical life has to be given in every rural civic school for 25 weeks annually.

§9

In a district where the number of children to enter an upper civic school is at least 30 there has to be an upper civic school. In the same manner, if the number of children to enter a lower civic school is at least 15, there has to be a lower civic school, with a fixed or alternating teaching period, linked with the upper civic school in the district.

If the number of children to enter upper civic school is less

than 30, and a municipality has not founded a complete fixed-period civic school, or a fixed-period upper civic school or an alternating-period lower civic school in a district, instruction is to be given in a reduced civic school.

When the total number of children to enter upper and lower civic schools is less than 20, a municipality is not obliged to pay for their schooling in their own district. Instead, a municipality should support their schooling in a civic school of another district.

§10

A guardian of a child is entitled to have the child go to a civic school of the district where they live or stay on earned income until the child has completed their compulsory attendance at school.

If a guardian wishes to have a child go to a civic school of another district in their own or another municipality, they are entitled to it with the consent of the municipal authorities in question. If a municipality wishes to transfer children to a civic school of another municipality, the arrangement is dependent on an agreement between the parties in question.

If a municipality wishes to transfer a child to a civic school of another district inside the municipality, they are entitled to do so, also in the cases mentioned in §9 (3), and whenever the child's school journey does not exceed five kilometres. In that case, the consent of a guardian is required.

The instruction given to a child in another municipality is to be paid for by the municipality in which the guardian of the child is subject to taxation based on their place of residence.

§11

On the basis of the arguments mentioned in §9, a municipality is required to found a civic school for children of school age in a civic school district where there are people speaking another language with the language of a minority as their mother tongue, and where the guardians of children request it.

When the population of a municipality speaking another language lives so scattered that, according to the previous clause, it is not entitled to a civic school of their own, a municipality is to be considered as one school district based on the obligation of a municipality to found schools for children of a minority.

If the number of the children of a minority is so small that a municipality is under no obligation to found a school for them or cannot be reasonably required to pay for their schooling in a way prescribed in §9 (3), the children in question are required to complete their compulsory attendance at school in a school founded for a majority and in their language, unless their guardians, with the assistance of a municipality or the state or without it, see to their education in another way.

§12

Not more than fifty pupils should be taught together in upper civic school, and not more than forty pupils in lower civic school.

If the number of children being taught together rises to more than fifty in upper civic school, or to more than forty in lower civic school, a municipality can decide whether the district in question should be divided or the school expanded by increasing the number of teaching staff.

§13

An urban municipality with a minimum of ten thousand inhabitants is required to arrange special instruction for children mentioned in §4 (2).

SECTION THREE

Supervising the Fulfilment of Compulsory Attendance at School

§14

In its district, the board of governors of a civic school is required to see to the fulfilment of compulsory attendance at school according to this Act under the supervision of a local district inspector and the National Board of General Education.

A municipality is in some cases entitled to leave the supervision of the fulfilment of compulsory attendance at school to a specific committee or another municipal authority.

§15

A civic school board of governors is required to compile a list of school-aged children in its district, and the local clergy, leaders of congregations and keepers of the civil register are required to give necessary information for its maintenance.

§16

If a guardian of a child neglects their duty to make the child go to school regularly, or does not provide the child with corresponding instruction, the board of governors of a civic school is required to tell the guardian to comply, and if the guardian refuses to do so, to notify a public prosecutor so that they may be prosecuted in a court of law.

When a court of law has found a guardian guilty of such neglect, they are to be ordered to pay a fine of the maximum of two hundred marks.

Whoever repeats such neglect is to be ordered to pay a fine of the maximum of five hundred marks.

If a guardian still continues neglecting their duty, a court of law can additionally order a child to be taken into the custody of child welfare authorities.

A child that has been enrolled school for the fulfilment of compulsory attendance at school but, contrary to their guardian's will, neglects their schooling or behaves disruptively and cannot be disciplined by a school's disciplinary measures may also be ordered into the custody of child welfare authorities by a court of law.

The expenses of a child being ordered into custody are to be met by the child's parents.

§17

The National Board of General Education is required to see to it that other than municipal schools, which give instruction required for completing compulsory schooling, do fulfil this purpose.

§18

If a child receives instruction for completing compulsory schooling in some other way than in the civic school of their district, the guardian of a child is required to notify the board of governors of the civic school in question of that at the beginning of each academic year. In addition, if the instruction received by a child is not being supervised by the National Board of General Education, the guardian is required to furnish the governors of the civic school with a certificate issued by a qualified person of

the quality and extent of the instruction given to the child. In default of an acceptable certificate the board of the civic school is required to examine the child. If necessary, the board is entitled to have an examination carried out at the end of each term. The examination should be carried out by the teacher of the child in the presence of a qualified person appointed by the board of governors. A qualified person referred to in this clause is a qualified upper civic school teacher, or, if a child is of lower civic school age, a qualified lower civic school teacher.

If home instruction is discovered not to fulfil its function despite admonition, the board of governors should oblige the guardian to enroll the child in school within an appointed period.

A guardian who is not satisfied with the decision of a board of governors can leave the matter at the discretion of the district inspector concerned.

SECTION FOUR

Special Regulations

§19

Every rural commune is required to arrange civic school instruction in their area so that the regulation will be fulfilled by this Act by the end of sixteen years after the effective date of the law.

On application, the Council of State can grant adjournment in fulfilling compulsory attendance at school to sparsely populated municipalities or municipalities in geographically adverse locations. The adjournment cannot be granted however for more than five years.

Urban municipalities are required by this Act to put compulsory attendance at school into effect by the end of five years after the effective date of the Act.

§20

Rural communes are required to put compulsory attendance at school defined by this Act into effect within a period prescribed in §19 in the following order.

From the beginning of September of the year in which the Act becomes effective, school-aged children from each district whose journey to an operating civic school does not exceed three kilometres are under the obligation of compulsory attendance at school.

If there is no room in a school for all children in addition to the children voluntarily entered for school, it is children who live closer to the school that are primarily under an obligation of compulsory attendance at school. Compulsory attendance at school will include all children of school age in a district insofar as the civic school system of a municipality is organized according to the scheme mentioned in §21.

During the first six years after the effective date of this Act a municipality has to establish approximately one third, during the following five years another third, and during the last five years the rest of the necessary civic schools and teacher vacancies.

A municipality does have a right to put compulsory attendance at school into effect in a shorter time than that.

§21

During the first two years after the effective date of this Act every rural commune is required to draw up a scheme defined by this Act about the order and the period of enforcement of founding civic schools, increasing the number of teaching staff and putting compulsory attendance at school into effect. This is to be done after negotiating with the district inspector concerned, and the scheme is to be sent to be confirmed by the Na-

tional Board of General Education.

The decision of a municipality is to be approved of or rejected unchanged by the National Board of General Education. In the latter case, the National Board of General Education should return the matter with an account of the reasons for rejection and with a list of necessary instructions for an appropriate scheme to be drawn up during an appointed time.

If the National Board of General Education cannot approve of the new decision made by a municipality without changing it because of a school's apparent attempt to release itself from the duties defined by this Act, it should draw up a scheme suggestion, which is as close to the decision of the municipality as possible, and subject the matter to the Council of State, which, after having heard the municipality concerning the suggestion, confirms a lawful suggestion.

§22

If due to local or other circumstances individual municipalities consider it necessary to deviate from the regulations concerning a division into districts, a municipality should make an application to the National Board of General Education, which furnishes the matter to be examined and decided on with its own enclosed statements to the Council of State.

§23

Every urban municipality is to incorporate in the regulations of its civic school system and to send to be confirmed by the National Board of General Education the changes and additions that putting compulsory attendance at school into effect requires.

§24

When the number of pupils in a civic school exceeds two hundred, and at least a hundred of them are boys, a municipality is required to employ a qualified upper civic school teacher for woodwork and drawing.

§25

What has been earlier prescribed concerning upper civic school, is to be obeyed where applicable concerning lower and restricted civic schools.

§26

More detailed regulations concerning the enforcement of this Act are given in a statute.

§27

This Act comes into effect on 1 October 1921 but the necessary preparatory measures for its application are to be taken immediately after the Act has been ratified.

§28

Earlier statutes and regulations are repealed by this Act, insofar as they are contrary to its provisions.

Summary

This year marks the 80th anniversary of the beginning of compulsory education in Finland. To celebrate this event The National Board of Education organized a national ceremony and *Studia Generalia* -lectures on April 26th. The papers given at this ceremony have been collected together and are now published under the title "Koko kansan koulu", "A school for everyone".

The first section of this book describes compulsory education from a historical perspective. The Director General of the National Board of Education, Mr. Jukka Sarjala, describes and analyses the struggles and the social changes that preceded the enactment of the Law on Compulsory Education in 1921 and the development towards an egalitarian welfare society that followed from the implementation of this law.

The Deputy Director General of the National Board of Education, Mr. Aslak Lindström, places the above legislation in an historical perspective by outlining the developments that took place during the 19th century. The Emeritus Permanent Secretary of Education, Mr. Jaakko Numminen, analyses in his presentation the varying roles of those persons who were responsible for the emergence of general education in Finland.

The second section of "Koko kansan koulu" aims at identifying the requirements of an effective basic education. The General Manager of the Association of Finnish Local and Regional Authorities Risto Parjanne, stresses that local authorities were ready, from the very beginning, to shoulder the main responsibility for implementing compulsory education. Indeed, since the enactment of the Law on Compulsory Education, it has been the responsibility of local authorities to make sure that schooling is

provided for each and every child covered by the law. To meet this challenge, local authorities have followed policies which have sought to offer sound and up-to-date education. In so doing it has committed itself to providing the preconditions of a good life for every child.

The Emeritus Chairman of the Finnish Teachers' Associations, Mr. Samuli Apajalahti, emphasizes the vital role and responsibility of teachers in turning the letter of the Law on Compulsory Education into a living reality. He describes the developments that led to the creation of the Finnish Teachers' Association. Apajalahti argues that we have no room for complacency as teachers get tired, frustrated and even leave teaching altogether as a result of various problems.

The Director of the Finnish Ministry of Education, Mrs. Kirsti Lindroos, discusses the prerequisites of comprehensive education from a slightly different point of view. She highlights the importance of proper evaluation for ensuring the quality of education. The key question in respect of compulsory education concerns the relationship between the pupil and what she or he is supposed to learn. As our success in this can only be measured by evaluation, it is very important to improve the process of evaluation in trying to improve the present system of education.

Professor Risto Rinne directs attention to the legislative proposal of 1967 for establishing a comprehensive school system whose aim was to reduce educational and social inequality. The values that inspired this proposal have been dominant in Finland for many decades, but during the past five years neoliberal ideas have been gaining ground at the expense of egalitarian and welfarist thinking.

The last section of the book discusses the right to education and the role of education in contemporary society and in the fu-

ture. Emeritus Professor Anto Leikola describes in his article recent social changes and the role of education in adapting to them. Mr. Leikola argues that while it is notoriously difficult to predict in advance the future challenges our school systems should adapt to, a sound and a balanced education is our best hope to make these inevitable adjustments to social changes easier and less painful. Professor Martti T. Kuikka describes in his article six different phases of development which mark the history of Finnish education. He also summarises and assesses the conclusions of the previous articles.

The Minister of Education, Mrs. Maija Rask, believes the goal of general education is the bringing up of children as happy and healthy persons and making them good citizens. She analyses the results of the Finnish system of general education, notes their remarkable uniformity, and takes this as the basis of any future reform work. Mrs. Rask believes that it is particularly important to develop the abilities and skills related to information technology and to prevent the marginalisation of some students by welfare improving measures. Finland may be a world leader in competitive terms and our system of education may be very sophisticated, but we must never lose sight of the basic goals of education and the basic values of a good life.

Kirjoittajat

JUKKA SARJALA pääjohtaja, Opetushallitus. Sarjala on toiminut opetusministeriössä vuodesta 1970, viimeksi kouluosastossa apulaisosastopäällikkönä vuosina 1981-1995. Vuonna 1995 hänet nimitettiin Opetushallituksen pääjohtajaksi.

ASLAK LINDSTRÖM ylijohtaja, Opetushallitus; kasvatustieteen tohtori. Lindström on työskennellyt osastopäällikkönä Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:ssä. Hän on sekä Opetusalan koulutuskeskus Opekon että Museoviraston johtokunnan puheenjohtaja.

JAAKKO NUMMINEN ministeri, kasvatustieteen tohtori hc. Numminen toimi opetusministeriön kansliapäällikkönä vuosina 1973-1994. Vuonna 1970 hän oli opetusministerinä.

RISTO PARJANNE toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto. Parjanne toimi Oulun kaupunginjohtajana vuosina 1991-1999. Hän aloitti Kuntaliiton toimitusjohtajana vuonna 2000.

SAMULI APAJALAHTI kouluneuvos; emerituspuheenjohtaja, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ. Apajalahti on yksi OAJ:n alkuunsaattajista ja hän toimi järjestön perustamisvaiheen toisena puheenjohtajana ja myöhemmin AKAVAn puheenjohtajana.

KIRSI LINDROOS opetusministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan osastolla yleissivistävän koulutuksen yksikön johtaja. Lindroos on toiminut aikaisemmin muun muassa Opetushallituksessa ja Kuntaliitossa.

RISTO RINNE kasvatustieteen professori, Turun yliopisto. Rinne toimii kasvatustieteiden laitoksen johtajana, tutkimusalueena muun muassa kasvatussosiologia ja aikuiskoulutus.

ANTO LEIKOLA emeritusprofessori, Helsingin yliopisto. Oppihistorian dosentti vuodesta 1998. Leikola on julkaissut lukuisia oppihistorian ja eläintieteen alaan kuuluvia tutkimuksia ja artikkeleja.

MARTTI T. KUIKKA kasvatustieteen professori, Helsingin yliopisto. Kuikan vastualueena on erityisesti kasvatuksen historia. Suomen Kouluhistoriallisen Seuran puheenjohtaja.

MAIJA RASK opetusministeri, kansanedustaja. Rask on toiminut Kemin terveydenhuolto-oppilaitoksen sairaanhoidonopettajana. Vuodesta 1985 hän on ollut Kemin kaupunginvaltuuston jäsen ja kansanedustajana hän on toiminut vuodesta 1991. Opetusministerinä Rask aloitti vuonna 1999.

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran vuosikirjat 1935 - 2000

VUOSIKIRJA I (1935)

A. R. Cederberg, Kouluneuvos Einar Fieandt.

Kurt H. Enwald, A. J. Mela.

J. A. Wecksell, A. J. Mela.

Hanna Kallio, Vanhoja koulumuistoja.

Heikki Impivaara, Pari piirrettä Raahen koulusta.

Reino Rautavaara, Piirteitä Oulun trivialeikoulun historianopetuksesta viime vuosisadan alkupuolella.

Juuso Mustonen, Inkerin kansanopetuksen alkuvaiheita.

E. O. Stenij, Sata vuotta ammattiopetuksemme vaiheita.

Heikki Terho, Haminan saksalaisen alkeiskoulun oppilasmatrikkeli.

Suomen kouluhistoriallisen seuran säännöt.

VUOSIKIRJA II (1936)

R. A. Mäntylä, Kansanopetuksesta Tornion kaupungissa 1700- ja 1800-luvulla.

V. R. Lehtonen, Alemman maanviljelysopetuksen alkuvaiheista Suomessa

Olga Moberg, Helsingin kansakoulujen alkuvaijoilta I.

Mayu Kantele, Helsingin kansakoulujen alkuvaijoilta II.

Impi Siukonen, Muistoja Amanda Packalenista.

L. Wartainen, Kylliätän kasvatuslaitos 100-vuotias.

Juuso Mustonen, Sunnuntai- eli pyhäkoulut Inkerissä.

Uuno Pulkkila, Kristiinankaupungin pedagogio.

VUOSIKIRJA III (1937)

A. R. Cederberg, Suomen kouluhistorian tärkein tehtävä.

A. J. Tarjanne, Koulumuistoja kuuden vuosikymmenen takaa.

August Alho, Turun kaupunginkouluja viime vuosisadalla.

Väinö Vaara, Muuan poikkeuksellinen koulun taloussuunnitelma.

Matti Koskenniemi, Lukiolaiselämää Turussa 1880-luvulla.

V. Ahokanta, Muistelmia Lappeenrannan sunnuntaioulusta.

VUOSIKIRJA IV (1938)

Kustaa Hautala, Piirteitä Oulun oppikouluoloista 1822–43.

V. Ahokanta, Lappeenrannan käsityöläiskoulun vaiheet.

Santeri Liikkanen, J. V. Snellman ja kansakoulu.

Kalervo Kaartinen, Ekateriinan eli Huutokosken koulu.

Antti Inkinen, Suomalainen koululaitos Pietarissa.

Niilo Liakka, Muisteloja Tornion ala-alkeskoulusta 1870-luvulla.

VUOSIKIRJA V (1939)

J. H. Ollikainen, Leppävirran vanhemmasta kansakouluopetuksesta

V. Ahokanta, Sortavalan vanhemmat ammattikoulut.

Niilo Liakka, Oulun suomalainen yksityistlyseo 1874–1890.

M. O. Karttunen, Etelä-Pohjanmaan ensimmäisen kansakoulun perustaminen.

VUOSIKIRJA VI (1944)

J. H. Ollikainen, Leppävirran kansakouluolojen kehitys 1800-luvun viimeisillä vuosikymmenillä.

Erkki Paasikallio, Ahlmanin pitäjänkoulujen alkuvaiheet.

Vilho H. Kivioja, Muistelmia Teuvo Pakkalasta opettajana.

Heikki Hosia, Punkalaitumen koululaitoksen alkuvaiheet.

Aili Vallin, Kouluhistoria ja matrikelit kaupungeittain ja kunnittain.

VUOSIKIRJA VII (1948)

Olli Lokki, Piirteitä aritmetiikan opetuksesta Suomessa vuoteen 1941 asti.

H. K Erviä, Narvan suomalaisen kirkkokoulun vaiheita.

Jouko Palonen, Valtion oppikoulujen opettajien palkkauksen pääkohdittainen kehitys 1800-luvulla.

Viljam Ahokanta, Ammattiopetuksen vaiheita Joensuussa.

VUOSIKIRJA VIII (1950)

Aukusti Salo, Suomen kasvatustieteen harrastuksen ja tutkimuksen elvyttäminen.

Urho Somerkivi, Sunnuntaikoulujen perustamisesta.

Santeri Liikkanen, Piirteitä Itä-Suomen kansanopetusoloista 1700-luvulla.

Kustaa Hautala, Muuan kouluriita Oulussa 1860-luvulla.

Aarne B. J. Vartiainen, Kyllätän eli Uudenkartanon kasvatustieteellinen seuran toiminta 1829–1901.

VUOSIKIRJA IX (1955)

Eino Viitasaari, Suomen Kouluhistoriallinen Seura 20-vuotias.

Urho Somerkivi, Suomen kansanopetuksen nousu 1840-luvulla.

E. O. Kuujo, Haminan kadettikoulun pedagogisesta yhdistyksestä 1870-luvulla.

Aimo Halila, Miten Helsingistä tuli Suomen johtava koulukaupunki.

W. Rantaja, Isonkyrön kansanopetuksen alkuvaiheet.

Mikko Rusama, Helsingin vaatturiammattikoulun perustamisvaiheista.

Nehemias Rautonen, Multian kirkonkylän kansakoulun perustaminen.

Aimo Halila, Bell-Lancasterin vuoro-opetusjärjestelmä Suomessa.

Eino Viitasaari, Katsaus.

VUOSIKIRJA X (1957)

Eino Viitasaari, Kasvatustieteellisen keskuslaitoksen perustamissuunnitelmien historiaa.

Sinikka Lipponen, Suomen opettajakunta suuren Pohjan sodan aikana.

Erkki Lahdes, Ahlmanin koulujen ensimmäisten opettajain valinta.

Akseli Salokannel, Piirteitä Vanajan kansanopetuksesta.

E. V. Katsaus Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintaan.

VUOSIKIRJA XI (1959)

Antti Inkinen, Suomalaisen nuorison opinkäyntiä Pietarissa venäläisen valtakauden aikana.

Armas Vuoristo, Papiston suhde kansakoulukysymykseen 1800-luvun alusta kansakoulun perustamiseen.

VUOSIKIRJA XII (1960)

Jaakko Linnankivi, Reginan koulu Anjalan pitäjänkouluna.

Alpo K. Rapila, Piirteitä kansakoulunopettaja Antti Tarkkasen elämäntyöstä.

VUOSIKIRJA XIII (1961)

V. A. Nordman, Adolf Voldemar Streng ja Aukusti Juhana Mela.

Ritva Dahl, Venäjän kielen opetus Suomen oppikouluissa ensimmäisellä sortokaudella.

L. Vainio, Vaasan suomalaisen lyseon ja Borgå lyseumin kirjeenvaihdosta v. 1890-92.

VUOSIKIRJA XIV (1962)

Alpo K. Rapila, Laihian kk:n kansakoulun toiminnasta vuosina 1880-1883.

Kalevi Kajava, Nevanlinnan triviaalikoulun vaiheista.

Eelis Aurola, Michail Tichanoffin perustamista suomenkielisistä kansakouluista ja niiden varhaisista vaiheista.

E. O. Stenij, Ammattikasvatusta Ruotsinvallan aikaisessa Viaporissa.

VUOSIKIRJA XV (1963)

Jussi Isosaari, Pedagogista teoriaa maassamme 1800-luvun alkupuolella.

Veikko Lehvä, Kuurojen opetuksen alkuvaiheita meillä ja muualla.

Kalevi Kajava, Pietarin suomalaisen kirkkokoulun vaiheista.

M. O. Karttunen, Opettaja Johannes Häyhän muistelmia.

Urho Somerkivi, Rousseau pedagogisena ajattelijana. Muutamia mietteitä A. D. 1962.

VUOSIKIRJA XVI (1964)

Eeva Tirkkonen, Musiikinopetuksesta Suomessa vuosina 1866-1925.

Pentti Väsunta, Maalaiskansakoulujen tarkastuksen historia Cygnaeuksen ja paikallistarkastajien aikana 1866-1884.

Matti A. Sainio, Lähteitä Suomen kansakoulun esihistoriaan.

VUOSIKIRJA XVII (1965)

EA. Stenij, Piirteitä Suomen kouluhistoriallisen seuran 30-vuotistaipaleelta. Kalevi Kajava, Pietarin suomalaisesta yhteiskoulusta.

Erkki Lahdes, Maalaiskansakoulun opetussuunnitelma (1925) nykyisen didaktiikan tienraivaajana.

Eelis Aurola, Eräs keskeinen lähde Uno Cygnaeuksen suunnitelmassa kielen opetuksen uudistamiseksi.

Aimo Halila - Eelis Aurola, Koulun historian kirjoittamisesta.

VUOSIKIRJA XVIII (1966)

Matti A. Sainio, S. A. Hedlundin kirjekokoelma.

Jussi Isosaari, Bruno Boxtrömin kasvatusaineiden opetus Sortavalan seminaarissa 1882–1917.

Alpo K. Rapila, Suomenkielisten kansakoulujen syntyvaiheista Helsingin ympäristössä 1890-luvulla.

*EelisAurola, Cygnaeuksen kaksi ki-*oitustav*:lta 1857janiiden luonnokset.*

VUOSIKIRJA XIX (1968)

V. A. Nordman, Kielisuhteet Helsingin oppikouluissa sadan vuoden aikana 1860-1960.

Juhani Jussila, Työkasvatuksen tavoitteet Suomen kansakoululaitoksen järjestämistä koskevissa suunnitelmissa vuosina 1856-1866.

Sven Gladh, Kansakoulumme käsityöopetus v. 1866-1888.

Saali Virkkunen, Lars Gabriel von Haartmanin suunnitelma Kartanon koulun perustamiseksi.

VUOSIKIRJA XX (1972)

Markku Hulkko, Kansakoulun kehitys teollistuvassa maalaiskunnassa.

Reijo Pajama, Heinrich Wächter Suomen koulujen laulunopetuksen uudistajana (1853-1881).

VUOSIKIRJA XXI (1983)

Urho Somerkivi, Suomen kunnallinen keskikoulu.

Taimo Iisalo, Keskikoulun opetussuunnitelman syntyvaiheen ongelmia.

Jouko Kauranne, Alakansakoulu-lehti alakansakoulun opetussuunnitelmaa koskevan keskustelun kehittäjänä.

Alpo K. Rapila, Kuvernööri A. A. Järnefeltin toiminta kansakoulujen perustamisessa

Vaasan läänissä 1890–1894.

Suomen kouluhistoriallisen seuran toimintakertomus vuodelta 1982.

VUOSIKIRJA XXII (1984)

Martti T Kuikka, Didaktiikan asema suomalaisen opettajankoulutuksen alkuvaiheissa 1800-luvulla.

Esko L Kähkönen, Lapin viimeiset katekeetat opettajina.

Anni Lappalainen, Alexander Edvard Modeen, oppikirjantekijä ja maantieteen opetuksen uudistaja.

Alpo K Rapila, Etelä-Pohjanmaan kansakoulujen tarkastus talvella 1872.

Elias Turunen, Opettaja Matti Pajusen muistelmä: Neljä vuosikymmentä kansanvalistustyötä rajaseudulla.

Kai R. Lehtonen, Mikrotietokone kouluhistorian tutkijan apuvälineenä.

Suomen kouluhistoriallisen seuran toimintakertomus vuodelta 1983.

VUOSIKIRJA XXIII (1985)

Urho Somerkivi, Kansanopetuksen opetussuunnitelmat kulttuuriin siirron kuvastajina.

Jouko U. Kauranne, Kulttuurin vaikutus alakansakoulun opetussuunnitelmiin.

Aimo Halila, Suomen kansakouluväen ulkomaisista opintomatkoista 1880- ja 1890-luvuilla.

Martti T. Kuikka, Suomalainen kulttuuri yläkansakouluseminaarien harrastustoiminnassa 1920- ja 1930-luvulla.

Antti Henttonen, Opettaja kulttuurityön tekijänä.

Erkki Kuujo, Monikielisen Viipurin koululaitos.

Kyösti Kivasmaa, Nuoren tasavallan oppikoulukulttuuri.

M. O. Karttunen, Kansanopiston kulttuuritehtävä.

Erkki Merimaa, Suomenkieliset koulut ulkomailla.

Martti T. Kuikka, Piirteitä Suomen kouluhistoriallisen seuran toiminnasta vuosina 1935-85.

VUOSIKIRJA XXIV (1986)

Urho Somerkivi in memoriam.

Donald J. Wilson, Public Support of Private and Independent Schools in Canada.

Aimo Halila - Eelis Auroa, Koulun historian kirjoittamisesta.

Jouko Kauranne, Kuopion kansakoululaitos sodista peruskouluun.

Irina Koskinen, Vänrikeistä Talvelan poikiin.

Antti Lappalainen, Helsingin kansakoulunopettajat koulunuudistajina.

Alpo K. Rapila, Maaseudun kansakoulunopettajan kunnanpalkka 1870-luvun Etelä-Pohjanmaalla.

Risto Rinne, Kansakoulunopettajien rekrytointi Suomessa ennen toista maailmansotaa.

Kouluhistorian tutkimuksen päivät.

Martti T. Kuikka, Kasvatuksen historian tutkimuksen nykypäivä ja tulevaisuus.

Reijo Raivola, Kansallisen hengen käsite vertailevassa tutkimuksessa.

M. O. Karttunen, Suomen kouluhistoriallinen seura 1935-85. Seuran 50vuotistilaisuudessa pidetty esitelmä.

Antti Lappalainen, Urho Somerkiven teokset.

Toimintakertomus vuodelta 1985.

VUOSIKIRJA XXV (1987)

M. O. Karttunen, Historian koulu. Historianopetus kansanopistossa 1890-1950.

Martti T. Kuikka, Teori och praktik inom pedagogiken i utbildningen av klasslärare i Finland under krigstiden.

Saara Hakaste, Uusia näkymiä vertailevan kasvatustieteen tutkimusongelmiin.

Tore Modeen, Oikeus yksityiseen kouluopetukseen. Hallitusmuodon 82. ja 79. pykälien tulkintaa.

Toimintakertomus vuodelta 1986.

VUOSIKIRJA XXVI (1988)

Jouko Kauranne, Helsingin koululaitoksen pedagogisesta kehityksestä peruskoulun alkuvuosina.

Veli Matti Autio, Aistivammaisopetus kulttuuripolitiikan kentässä.

Martti T. Kuikka, Opettamisen perustaidot suomalaisen opettajankoulutuksen kehittämisen ongelmana 1972-78.

Paavo Tarvainen, Leo Harmaja virkamieskoulutuksen edistäjänä.

Irina Koskinen, Muuttuva ylioppilaisine.

Markku Mansner, Ammattimiehiä tehtaaseen ja verstaaseen.

Toimintakertomus vuodelta 1987.

VUOSIKIRJA XXVII (1989)

Jouko Kauranne, Use of Computers in Finnish Schools.

Finn Haugberg Mortensen, Uppsatskrivningen och dess f'öregångare i Danmark.

Irina Koskinen, Ns. uudet pedagogiset näkemykset ja ortodoksinen kirkko.

Martti T. Kuikka, Viisi kansanopetusjärjestelmää Suomessa 1880-luvulta 1920-luvulle .

Esko Nikander, Kansakoulun tavoitteet Uno Cygnaeuksen, J. V. Snellmanin ja Mikael Soinisen tulkitsemana.

Reijo Pajamo, Laulun ja soiton lehtori E. A. Hagfors.

Alpo K. Rapila, Koululainsäädäntöemme muuttumisvaiheita.

Jarl Stormbom, Comenius ja Forselius - vertailevat näkökohdat.

Toimintakertomus vuodelta 1988.

VUOSIKIRJA XXVIII (1990)

Ahonen, Sirkka - Rantala, Jukka, History of Education in "the Second Republic" c. 1944-1950.

Kuikka, Martti T., J. A. Comenius and the School order of 1649 in SwedenFinland.

Iisalo, Taimo, Sunnuntaikoulu työssäkäyville - esimerkkinä Uudenkaupungin sunnuntaikoulu 1800-luvulla.

Karttunen, M. O. Maalaiskansakouluntarkastaja ana Etelä-Pohjanmaalla 1940ja 1950-luvuilla.

Kauranne, Jouko, Japanin ja Suomen peruskoulujen opetussuunnitelmien vertailua.

Kivinen, Osmo ja Kinos, Sirppa, Suomalainen oppiaika.

Koskinen, Irina, Oppiaineen historia kytkeytyy pedagogiikan ja aineen historiaan.

Jukka Rantala, Valmistavan koulun kautta oppikouluun.

Pauli Arola, Kansalaiskasvatuksella kaaosta vastaan.

Jyrki Männistö, Sanomalehdet kouluhistorian tutkimuksessa.

Taimo Iisalo, Onko pesäluettelosta apua selvittäessä viime vuosisadan suomalaisen kansanhimisen lukutaidon tasoa?

Antti Ranta-Knuutti, Opettajakoulutuksen kehittämiskysymyksiä 1970-95.

Aaro Harju, Koulutuksen lainsäädännön kokonaisuudistus.

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintakertomus 1995.

Luettelo Suomen Kouluhistoriallisen Seuran vuosikirjoista.

ITSENÄINEN SUOMALAINEN KOULU/VUOSIKIRJA XXXV (1997)

Jyrki Männistö, Kansakoulu puoluepolitiikan välikappaleena 1920- ja 1930-luvun Suomessa.

Jouko Kauranne, Omaleimaistamisen mahdollisuudet Suomen kansaja peruskouluissa maamme itsenäisyyden aikana.

Olavi Ketonen, Arvokasvatus arvoonsa.

Arto Jauhainen - Joel Kivirauta - Risto Rinne, Kansanopettajiston koulutuskysymys 1900-luvulla.

Minna Vuorio-Lehti, Ylioppilastutkinto itsenäisessä Suomessa.

Jukka Sarjala, Peruskoulu-uudistuksen toimeenpano eduskunnassa ja valtioneuvostossa.

Tuula Hyyry, Suistamon alakansakouluseminaarin perustamisesta 80 vuotta.

Paavo Tarvainen, Voiko puupäästä kouluttaa agitaattorin?

Jarl Stormbom, Kolme presidenttiä - kolme identiteettiä.

Martti T. Kuikka, Religious instruction and education in Finnish teacher training from 1863 to 1895.

Luettelo Suomen Kouluhistoriallisen Seuran vuosikirjoista.

SUOMALAISIAKASVATTAJIA/VUOSIKIRJA XXXVI (1998)

Martti T. Kuikka, Features in the Uno Cygnaeus research tradition.

Juhani Tähtinen, Henrik Porthanin ideaalikansalaisuus ja kasvatus.

Saara Hakaste, Jaakko Fellman - lapinpappi ja saamelaisten opettaja.

Jyrki Männistö, Santeri Alkio - itsenäisyyden alun koulumestari.

Hannu Välimäki, Paavo Virkkunen koulumiehenä ja kasvattajana.

Simo Sinnari, Martti Haavion näkemykset opettajapersoonallisuudesta ja nykypäivän haasteet.

Helvi Penttilä, Piirteitä Sulo Erik Penttilän elämäntyöstä.

Olavi Ketonen, Urho Somerkiven elämäнкаaren kartoitusta.

Juha Nieminen, Guy von Weissenberg ja vapaan nuorisokasvatuksen idea.
Raija Huhmarniemi, Reijo Wilenius - kulttuurifilosofi ja vaihtoehto pedagogi.
Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintakertomus 1997.
Luettelo Seuran vuosikirjoista 1935-1997.

KASVATUKSEN MONIMUOTOINEN SARKA/VUOSIKIRJA XXXVII (1999)

Antti Lappalainen, Martti T. Kuikka - opettaja ja tiedemies.
Martti T. Kuikka, Humanism in Schoolpolicy in Finland after 1945,
Sirkka Ahonen, Kouluhistorian vaihtuvat paradigmat.
Irina Buchberger, Mikä äidinkieli?
Saara Hakaste, Kasvatuksen historiaa kansainvälisesti.
Jyrki Männistö, Kieliryhmien koulurellöt itsenäisyyden alussa.
Esko Nikander, Idea hyvästä opettajasta 1920- ja 1930-lukujen Suomessa.
Anni Puntto, Terveystieteiden soveltuuskokeet.
Jukka Rantala, Kansakoulunopettajat ja kapina.
Vesa Tuominen, Brander-suku karjalaisena kansanvalistajana.
Hannu Välimäki, Teologia – uskontopedagogiikka – kasvatustiede.
Luettelo Seuran vuosikirjoista 1935–1998.
Tabula gratulatoria.

VUOSIKIRJA XXXVIII (2000)

Martti T. Kuikka, Textbookss on didactics and the religious instruction in the Finnish primary schoolteacher training colleges
Martti Hölsä, Suomalaisen koulutushankkeen Itä-Karjalassa Jatkosodan aikana
Toula Hyyrö, Kaurialan kassapäät sotavuosina
Jouko Kauranne, Sotilaspoikien kasvatuserätyöt
Elise Lujala, Välytysluokka siltana kodista kouluun
Jussi Isosaari, Opettajana Itä-Karjalassa
Jyrki Männistö, Niukat kalliinajan lisät ja vähäiset virantoimituspalkkiot, yleissivistävien koulujen opettajien palkkaindeksi 1920- ja 1930-luvulla
Jukka Rantala, Kansakoulunopettajat kouluhallituksen mustassa kirjassa
Jarl Stormbom, Waldemar Ruin ja hänen johtosensa kasvatustieteen ja didaktiikan professorina
Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintakertomus vuodelta 1998
Luettelo seuran vuosikertomuksista vv. 1935–1999